

“Per discreció, no he publicat poesia fins a la maduresa”

D Sam Abrams (Beckley, Virgínia de l'Oest, Estats Units, 1952) ha publicat a Proa, en edició bilingüe anglesa i catalana, *Into Footnotes All Their Lust / Tot el desig a peu de plana*. La versió catalana és d'Enric Sòria i de l'autor. Alhora, Abrams ha publicat la traducció d'una antologia de poemes d'Emily Dickinson (col·lecció “Jardins de Samarcanda”, Cafè Central/Eumo).

—Una gran part dels poemes del seu llibre estan relacionats amb referents exteriors al poeta, referents cultes, com pintors. Per què?

—Sóc un poeta que s'adona de la importància del pes de la tradició. Tu no ets original ni únic. Formes part d'una cadena. El romanticisme va posar sobre la taula un afany d'originalitat que nosaltres hem esgotat. Finalment, nosaltres fem notes a peu de pàgina de les obres d'altri. I la tradició implica interpretació, com he fet amb Emily Dickinson, de manera diversa a la de Manent, en homenatge al qual he fet el llibre.

—Suposo que, en un poeta, la vida cultural és també vida personal, no?

—Els referents formen part de la meua vida d'interacció amb l'art, sigui pintura, escultura, música o literatura. No entenc el poeta que diu que no li agrada el cinema o el novel·lista que diu que no llegeix poesia. El món de l'art és una gran família i no es pot parcel·lar. També hi ha referents de tipus personal, com el meu fill, o la mort de la mare, i altres de provocats per esdeveniments culturals, però aquests també formen part de la meua vida, com en poden

D. Sam Abrams publica un llibre de poemes i tradueix Emily Dickinson.

formar part la mare o el fill. I alhora, els referents personals s'insereixen en una experiència universal que pot ser compartida perquè és identificable.

—Quan i com comença la vostra relació amb la poesia?

—Des de la infantesa. Si m'he donat a conèixer com a poeta durant la maduresa és per un punt de discreció i un gran respecte pels que m'han precedit. El sistema educatiu nord-americà és molt diferent del d'aquí. L'ensenyament de la literatura comprèn una part creativa, de manera que les criatures poden escriure poemes als onze o dotze anys. A més, és un sistema basat en els textos. Primer llegeix, i després ja en parlarem.

—Com heu elaborat el pas dels vostres poemes, de l'anglès al català?

—Aquesta vegada, de manera diferent al llibre anterior. Aquell cop, els vaig passar a Francesc Parcerisas, que me'ls va traduir i després els vam discutir. Aquesta vegada, ens hem repartit la feina amb Enric Sòria i per a mi era compartir el llibre amb un amic que estimo i un poeta que respecto. Ell va triar els poemes que va voler i després cadascú ha mirat les traduccions de l'altre per unificar el llibre. El català oriental hi conviu amb l'occidental sense problemes ni cap avís previ.

—El títol procedeix d'un text no d'un poeta, sinó d'un prosista, Hemingway.

—Hemingway té una gran sensibilitat poètica, contra els que es pensen que era un masclista i un borratxo a qui només agradaven els esports d'aventura. Per a mi, hi ha dos tipus de narradors idonis perquè els llegeixi un poeta: perquè són formatius, i els més prescindibles. L'esforç de creació que fa Tolstoi amb la prosa té molt a veure amb la poesia, i això ajuda a educar-te.

—Què diferencia la vostra antologia de poemes d'Emily Dickinson, *Jo no sóc ningú! Qui ets tu?*, de la que va fer Marià Manent?

—Jo també tradueixo 37 poemes, però diferents als seus. Ara vivim en una societat més dura, més descreguda i més cínica de la que va viure Marià Manent, i em sembla que justament dins de l'obra d'Emily Dickinson aquest registre més dur existia. Per tant, el que faig és intentar demostrar la modernitat, la permanència de l'escriptora.

Lluís Bonada